ו שְׁנֵי גִטִּין שֶׁכְּתָבָן זֶה בְּצַד זֶה וּשְׁנֵי עֵדִים עִבְרִים בָּאִים מִתַּחַת זֶה לְתַחַת זֶה וּשְׁנֵי עֵדִים יְוָנִים בָּאִים מִתַּחַת זֶה לְתַחַת זֶה, אֶת שֶׁהָעֵדִים הָרִאשׁוֹנִים נִקְרָאִין עִמּוֹ, כָּשֵׁר. עֵד אֶחָד עִבְרִי וְעֵד אֶחָד יְוָנִי וְעֵד אֶחָד עִבְרִי וְעֵד אֶחָד יְוָנִי בָּאִין מִתַּחַת זֶה לְתַחַת זֶה, שְׁנֵיהֶן פְּסוּלִין: ז שִׁיֵּר מִקְצַת הַגֵּט וּכְתָבוֹ בַּדַּף הַשֵּׁנִי, וְהָעֵדִים מִלְּמַטָּה, כָּשֵׁר. חָתְמוּ עֵדִים בְּרֹאשׁ הַדַּף, מִן הַצַּד, אוֹ מֵאַחֲרָיו בְּגֵט פָּשׁוּט, פָּסוּל. הִקִּיף רֹאשׁוֹ שֶׁל זֶה בְּצַד רֹאשׁוֹ שֶׁל זֶה, וְהָעֵדִים בָּאֶמְצַע, שְׁנֵיהֶם פְּסוּלִין. (סוֹפוֹ שֶׁל זֶה בְּצַד סוֹפוֹ שֶׁל זֶה, וְהָעֵדִים בָּאֶמְצַע, אֶת שֶׁהָעֵדִים נִקְרִין עִמּוֹ, כָּשֵׁר). רֹאשׁוֹ שֶׁל זֶה בְּצַד סוֹפוֹ שֶׁל זֶה, וְהָעֵדִים בָּאֶמְצַע, אֶת שֶׁהָעֵדִים נִקְרִין בְּסוֹפוֹ, כָּשֵׁר: ח גֵּט שֶׁכְּתָבוֹ עִבְרִית וְעֵדָיו יְוָנִית, יְוָנִית וְעֵדָיו עִבְרִית, עֵד אֶחָד עִבְרִי וְעֵד אֶחָד יְוָנִי, כָּתַב סוֹפֵר וְעֵד, כָּשֵׁר. אִישׁ פְּלוֹנִי עֵד, כָּשֵׁר. בֶּן אִישׁ פְּלוֹנִי (עֵד, כָּשֵׁר. אִישׁ פְּלוֹנִי בֶּן אִישׁ פְּלוֹנִי), וְלֹא כָתַב עֵד, כָּשֵׁר. וְכָךְ הָיוּ נְקִיֵּי הַדַּעַת שֶׁבִּירוּשָׁלַיִם עוֹשִׂין. כָּתַב חֲנִיכָתוֹ וַחֲנִיכָתָהּ, כָּשֵׁר, גֵּט מְעֻשֶּׂה, בְּיִשְׂרָאֵל, כָּשֵׁר. וּבַגּוֹיִם, פָּסוּל. וּבַגּוֹיִם, חוֹבְטִין אוֹתוֹ וְאוֹמְרִים לוֹ עֲשֵׂה מַה שֶּׁיִּשְׂרָאֵל אוֹמְרִים לְךָ, וְכָשֵׁר: ט יָצָא שְׁמָהּ בָּעִיר מְקֻדֶּשֶׁת, הֲרֵי זוֹ מְקֻדֶּשֶׁת. מְגֹרֶשֶׁת, הֲרֵי זוֹ מְגֹרֶשֶׁת. וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְהֵא שָׁם אֲמַתְלָא. אֵיזוֹ הִיא אֲמַתְלָא, גֵּרַשׁ אִישׁ פְּלוֹנִי אֶת אִשְׁתּוֹ עַל תְּנַאי, זָרַק לָהּ קִדּוּשֶׁיהָ סָפֵק קָרוֹב לָהּ סָפֵק קָרוֹב לוֹ, זוֹ הִיא אֲמַתְלָא: י בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים, לֹא יְגָרֵשׁ אָדָם אֶת אִשְׁתּוֹ אֶלָּא אִם כֵּן מָצָא בָהּ דְּבַר עֶרְוָה, שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כד) כִּי מָצָא בָהּ עֶרְוַת דָּבָר. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים, אֲפִילוּ הִקְדִּיחָה תַבְשִׁילוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר כִּי מָצָא בָהּ עֶרְוַת דָּבָר. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, אֲפִילוּ מָצָא אַחֶרֶת נָאָה הֵימֶנָּה, שֶׁנֶּאֱמַר (שם) וְהָיָה אִם לֹא תִמְצָא חֵן בְּעֵינָיו:

מַסֶּכֶת קִדּוּשִׁין

פרק א א הָאִשָּׁה נִקְנֵית בְּשָׁלֹשׁ דְּרָכִים, וְקוֹנָה אֶת עַצְמָהּ בִּשְׁתֵּי דְרָכִים. נִקְנֵית בְּכֶסֶף, בִּשְׁטָר, וּבְבִיאָה. בְּכֶסֶף, בֵּית שַׁמַּאי

שִׁמְעוֹן בֶּן יַעֲקֹב כּוֹתְבִים יַעֲקֹב בֶּן שִׁמְעוֹן, דְּהַיְינוּ לְיַעֲקֹב בֶּן שֶׁלּוֹ שִׁמְעוֹן. **ו) שְׁנֵי גִטִּין שֶׁכְּתָבָן זֶה בְּצַד זֶה** בִּשְׁנֵי דַפִּין, **וּשְׁנֵי עֵדִים** שֶׁכְּתָבָם בִּכְתָב **עִבְרִים בָּאִים מִתַּחַת זֶה לְתַחַת זֶה** שֶׁמַּתְחִילִין מִצַּד יָמִין וּמַמְשִׁיכִין עַד תַּחַת גֵּט הַשְּׂמָאלִי, וְנִמְצָא שֵׁם הָעֵד תַּחַת גֵּט הַיְמָנִי וְשֵׁם אָבִיו תַּחַת גֵּט הַשְּׂמָאלִי, **וּשְׁנֵי עֵדִים** יְהוּדִים כּוֹתְבִים בִּכְתָב **יְוָנִים בָּאִים מִתַּחַת זֶה** גֵּט הַשְּׂמָאלִי **לְתַחַת זֶה**, גֵּט הַיְמִינִי. **אֶת שֶׁהָעֵדִים הָרִאשׁוֹנִים נִקְרָאִים עִמּוֹ כָּשֵׁר**, דְּהַיְינוּ אִם לְמַעְלָה כְּתוּבִים כְּתַב עִבְרִי וּלְמַטָּה כְּתַב יְוָנִי, שֶׁלְּצַד יָמִין כָּשֵׁר, שֶׁהוּא נִקְרָא עִם הָעֵדִים שֶׁלְּמַעְלָה, וְשֶׁל צַד שְׂמֹאל פָּסוּל, דְּחָיְישִׁינַן שֶׁמָּא הַיְּוָנִים חָתְמוּ גַּם עַל הַגֵּט הַיְמִינִי, כְּדֶרֶךְ כְּתִיבַת הָעִבְרִים שֶׁחָתְמוּ מִקֹּדֶם. וְנִמְצָא שֶׁכֻּלָּם חָתְמוּ עַל הַגֵּט הַיְמִינִי. וְאִם לְמַעְלָה כְּתוּבִים בִּכְתַב יְוָנִי, הֲרֵי הָעֵדִים שֶׁלְּמַעְלָה נִקְרָאִים עִם הַגֵּט הַשְּׂמָאלִי, וּשְׂמָאלִי כָּשֵׁר וִימִינִי פָּסוּל, דְּחָיְישִׁינַן שֶׁמָּא הָעִבְרִים חָתְמוּ עַל גֵּט הַשְּׂמָאלִי, וְכָתְבוּ מִשְּׂמֹאל לְיָמִין כְּדֶרֶךְ כְּתִיבַת הַיְּוָנִים שֶׁחָתְמוּ מִקֹּדֶם, וְנִמְצָא שֶׁכֻּלָּן חָתְמוּ עַל הַגֵּט הַשְּׂמָאלִי. **עֵד אֶחָד עִבְרִי וְעֵד אֶחָד יְוָנִי**, וְאַחַר כָּךְ עוֹד **עֵד אֶחָד עִבְרִי וְעֵד אֶחָד יְוָנִי, בָּאִין מִתַּחַת זֶה לְתַחַת זֶה, שְׁנֵיהֶם פְּסוּלִין**, דְּחָיְישִׁינַן שֶׁמָּא אַחַר שֶׁחָתַם רְאוּבֵן עַל הָרִאשׁוֹן חָתַם מֹשֶׁה עַל הַשֵּׁנִי וְגַם שִׁמְעוֹן חָתַם עַל הַשֵּׁנִי רַק שֶׁכָּתַב בִּכְתָב עִבְרִי, וְלָכֵן הִתְחִיל מִן הַצַּד הַיְמִינִי וְיִצְחָק חָתַם גַּם עַל הַשֵּׁנִי. **ז) שִׁיֵּר מִקְצַת הַגֵּט וּכְתָבוֹ בַּדַּף הַשֵּׁנִי** שֶׁלְּיָדוֹ, בִּקְלָף אֶחָד, **וְהָעֵדִים מִלְּמַטָּה** מִתַּחַת לַדַּף הַשֵּׁנִי **כָּשֵׁר**. וְלֹא אָמְרִינַן שֶׁאֵין הָעֵדִים מְעִידִים אֶלָּא עַל דַּף זֶה שֶׁחָתְמוּ תַּחְתָּיו, אֶלָּא עַל כָּל הַגֵּט מְעִידִים. וּמַיְירֵי בְּשֶׁנִּכָּר שֶׁלֹּא נֶחְתַּךְ כְּלוּם, אֲבָל אִם אֵינוֹ נִכָּר, פָּסוּל. שֶׁמָּא שְׁנֵי גִטִּין הָיוּ וְהָיָה שָׁם תְּנַאי בֵּינֵיהֶן וַחֲתָכוֹ, וְחָתַךְ מִקְצָת מִסּוֹף הַדַּף הָרִאשׁוֹן וּמִקְצָת מֵרֹאשׁ הַדַּף הַשֵּׁנִי. **חָתְמוּ עֵדִים בְּרֹאשׁ הַדַּף** שֶׁכָּתַב הַגֵּט תַּחַת חֲתִימַת הָעֵדִים, פָּסוּל, שֶׁדֶּרֶךְ הָעֵדִים לַחְתֹּם לְמַטָּה וּמְעִידִים עַל מַה שֶּׁכָּתוּב לְמַעְלָה. וְכֵן אִם חָתְמוּ **מִן הַצַּד**, דְּהַיְינוּ בְּגִלְיוֹן הַגֵּט **אוֹ** שֶׁחָתְמוּ הָעֵדִים **מֵאַחֲרָיו בְּגֵט פָּשׁוּט**, שֶׁעֵדָיו צְרִיכִים לִהְיוֹת מִתּוֹכוֹ, **פָּסוּל** הַגֵּט שֶׁלֹּא עָשָׂה כְּתַקָּנַת חֲזַ"ל שֶׁהִצְרִיכוּ דַּוְקָא עֵדָיו מִתּוֹכוֹ (רשב"ם), דְּרַק מְקֻשָּׁר עֵדָיו מֵאַחֲרָיו (בבא בתרא קס). **הִקִּיף** הִסְמִיךְ **רֹאשׁוֹ שֶׁל** גֵּט **זֶה בְּצַד רֹאשׁוֹ שֶׁל** גֵּט **זֶה, וְהָעֵדִים בָּאֶמְצַע, שְׁנֵיהֶם פְּסוּלִים**, שֶׁאֵין הַחֲתִימָה נִקְרֵאת לֹא עִם זֶה וְלֹא עִם זֶה. **סוֹפוֹ שֶׁל** גֵּט **זֶה בְּצַד סוֹפוֹ שֶׁל** גֵּט **זֶה, וְהָעֵדִים בָּאֶמְצַע, אֶת שֶׁהָעֵדִים נִקְרִין עִמּוֹ כָּשֵׁר.** הַיְנוּ הַגֵּט הָרִאשׁוֹן שֶׁגַּג חֲתִימַת הָעֵדִים כְּנֶגְדּוֹ כְּדֶרֶךְ הַחוֹתְמִים. אִם **רֹאשׁוֹ שֶׁל** גֵּט **זֶה בְּצַד סוֹפוֹ שֶׁל זֶה**, דְּהַיְינוּ שֶׁכָּתַב שְׁנֵי גִטִּין זֶה תַּחַת זֶה, **וְהָעֵדִים בָּאֶמְצַע, אֶת שֶׁהָעֵדִים נִקְרִין בְּסוֹפוֹ כָּשֵׁר: ח) גֵּט שֶׁכְּתָבוֹ עִבְרִית וְעֵדָיו** חָתְמוּ **יְוָנִית**, אוֹ כְּתָבוֹ **יְוָנִית וְעֵדָיו** חָתְמוּ **עִבְרִית**, וְדַוְקָא כְּשֶׁהָעֵדִים מַכִּירִים לְשׁוֹן הַכְּתָב, וַאֲפִלּוּ **עֵד אֶחָד עִבְרִי וְעֵד אֶחָד יְוָנִי**, אוֹ **כָּתַב סוֹפֵר** וְחָתַם **וְעֵד** אֶחָד עִמּוֹ, **כָּשֵׁר**. וְלֹא חָיְישִׁינַן שֶׁמָּא לֹא אָמַר הַבַּעַל לַסּוֹפֵר שֶׁיַּחְתֹּם אֶלָּא אָמַר לִשְׁנַיִם שֶׁיַּחְתְּמוּ וְהֵם חָשׁוּ לִכְבוֹד הַסּוֹפֵר וְאָמְרוּ לוֹ שֶׁיַּחְתֹּם. כָּתַב **אִישׁ פְּלוֹנִי עֵד, כָּשֵׁר**, אֲפִלּוּ לֹא הִזְכִּיר שֵׁם אָבִיו, וְכֵן אִם כָּתַב **בֶּן אִישׁ פְּלוֹנִי עֵד, כָּשֵׁר**. וְכֵן אִם כָּתַב **אִישׁ פְּלוֹנִי בֶּן אִישׁ פְּלוֹנִי וְלֹא כָתַב עֵד, כָּשֵׁר. וְכָךְ הָיוּ נְקִיֵּי הַדַּעַת שֶׁבִּירוּשָׁלַיִם עוֹשִׂין**, שֶׁהָיוּ מְדַבְּרִים בְּלָשׁוֹן קְצָרָה וְלֹא הָיוּ חוֹתְמִין עֵד, אֶלָּא פְּלוֹנִי בֶּן פְּלוֹנִי. **כָּתַב חֲנִיכָתוֹ** שֵׁם מִשְׁפָּחָה שֶׁלּוֹ **וַחֲנִיכָתָהּ** שֵׁם מִשְׁפָּחָה שֶׁלָּהּ, הַגֵּט **כָּשֵׁר. גֵּט מְעֻשֶּׂה**, שֶׁנַּעֲשָׂה בְּחָזְקָה, דְּהַיְינוּ שֶׁכָּפוּ אוֹתוֹ עַד שֶׁאָמַר רוֹצֶה אֲנִי, **בְּיִשְׂרָאֵל** דְּהַיְינוּ שֶׁאֲנָסוּהוּ בַּדִּין, כְּגוֹן כָּל אֵלּוּ שֶׁכּוֹפִין אוֹתָן לְהוֹצִיא, **כָּשֵׁר** הַגֵּט. וְאִם אֲנָסוּהוּ שֶׁלֹּא כַּדִּין, פָּסוּל, וּפוֹסֵל מִן הַכְּהֻנָּה אִם מֵת קֹדֶם שֶׁיְּגָרְשֶׁהָ פַּעַם אַחֶרֶת, מִשּׁוּם רֵיחַ הַגֵּט. **וּבַגּוֹיִם פָּסוּל** וְאֵין בּוֹ אֲפִלּוּ מִשּׁוּם רֵיחַ הַגֵּט, דְּהַיְינוּ שֶׁאֵינוֹ פּוֹסֵל מִן הַכְּהֻנָּה, וְאִם אֲנָסוּהוּ עכו"ם כַּדִּין, פָּסוּל וּפוֹסֵל לַכְּהֻנָּה מִשּׁוּם רֵיחַ הַגֵּט. גְּזֵרָה שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ דִּבְדִין יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי כְּפִיָּה נַמֵּי אֵינוֹ פּוֹסֵל. **וּבַגּוֹיִם** שֶׁעוֹשִׂין לְפִי צִוּוּי בֵּית דִּין **חוֹבְטִין אוֹתוֹ וְאוֹמְרִים לוֹ עֲשֵׂה מַה שֶּׁיִּשְׂרָאֵל אוֹמְרִים לְךָ, וְכָשֵׁר.** דְּאֵין הַנָּכְרִי אֶלָּא כְּמַקֵּל בְּיַד בֵּית דִּין, וְאֵין מְדַקְדְּקִין בַּשָּׁלִיחַ שֶׁחוֹבֵט אִם הוּא יִשְׂרָאֵל אוֹ נָכְרִי. **ט)** פְּנוּיָה **שֶׁיָּצָא שְׁמָהּ בָּעִיר** שֶׁהִיא **מְקֻדֶּשֶׁת** לִפְלוֹנִי, כְּגוֹן שֶׁהָיוּ נֵרוֹת דּוֹלְקוֹת וּמִטּוֹת מֻצָּעוֹת וּבְנֵי אָדָם נִכְנָסִים וְיוֹצְאִים וְאוֹמְרִים פְּלוֹנִית נִתְקַדְּשָׁה, **הֲרֵי זוֹ מְקֻדֶּשֶׁת.** וַאֲסוּרָה לְנָשֵׂא לְאַחֵר בְּלֹא גֵּט. וְאִם אַחַר כָּךְ יָצָא שְׁמָהּ עַל אוֹתָהּ אִשָּׁה שֶׁהִיא **מְגֹרֶשֶׁת, הֲרֵי זוֹ מְגֹרֶשֶׁת**, שֶׁהֲרֵי הַקּוֹל שֶׁחָשַׁשְׁנוּ לוֹ שֶׁהָיְתָה מְקֻדֶּשֶׁת, קוֹל שֵׁנִי שׁוֹבְרוֹ. **וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְהֵא שָׁם אֲמַתְלָא**, שֶׁלֹּא יְהֵא שָׁם עִם הַקִּדּוּשִׁין אוֹ עִם הַגֵּרוּשִׁין טַעַם שֶׁשּׁוֹבֵר הַדִּין, דְּאָז אַף שֶׁיָּצָא עָלֶיהָ קוֹל קִדּוּשִׁין אֵינָהּ אֲסוּרָה לְנָשֵׂא לְאַחֵר, וְכֵן בְּקוֹל גֵּרוּשִׁין אֵינָהּ מַתִּירָהּ. **אֵיזוֹ הִיא אֲמַתְלָא, גֵּרַשׁ אִישׁ פְּלוֹנִי אֶת אִשְׁתּוֹ עַל תְּנַאי**, שֶׁמָּא לֹא נִתְקַיֵּם הַתְּנַאי. **זָרַק לָהּ קִדּוּשֶׁיהָ, סָפֵק קָרוֹב לָהּ סָפֵק קָרוֹב לוֹ, זוֹ הִיא אֲמַתְלָא** בְּקִדּוּשִׁין. **י) בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים, לֹא יְגָרֵשׁ אָדָם אֶת אִשְׁתּוֹ אֶלָּא אִם כֵּן מָצָא בָהּ דְּבַר עֶרְוָה, שֶׁנֶּאֱמַר** (דברים כד, א) **"כִּי מָצָא בָהּ עֶרְוַת דָּבָר", וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אֲפִילוּ הִקְדִּיחָה תַבְשִׁילוֹ** שָׂרְפָה הַתַּבְשִׁיל עַל יְדֵי הָאוּר, **שֶׁנֶּאֱמַר "כִּי מָצָא בָהּ עֶרְוַת דָּבָר".** שֶׁדָּרְשׁוּ כִּי מָצָא בָהּ עֶרְוָה אוֹ דָּבָר אַחֵר שֶׁל סִרְחוֹן. וְכָתַב בְּתִפְאֶרֶת יִשְׂרָאֵל, וְדַוְקָא שֶׁהִקְדִּיחָה בְּמִתְכַּוֵּן. **רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, אֲפִילוּ מָצָא אַחֶרֶת נָאָה הֵימֶנָּה, שֶׁנֶּאֱמַר** (שם) **"וְהָיָה אִם לֹא תִמְצָא חֵן בְּעֵינָיו".**

פֶּרֶק א מַסֶּכֶת קִדּוּשִׁין וְהוּא עַל דַּרְכֵי הַקִּנְיָן אִשָּׁה לְאִישׁ, וְדֶרֶךְ אַגַּב הִזְכִּיר הַתַּנָּא דִּינֵי קִנְיַן עֶבֶד וּבַעֲלֵי חַיִּים, וְגַם הַהֶפְרֵשׁ בֵּין אִישׁ לְאִשָּׁה בְּמִצְוֹת הַתּוֹרָה.

א) הָאִשָּׁה נִקְנֵית לָאִישׁ **בְּשָׁלֹשׁ דְּרָכִים, וְקוֹנָה אֶת עַצְמָהּ** שֶׁתְּהֵא מֻתֶּרֶת לְהִנָּשֵׂא לְאַחֵר **בִּשְׁתֵּי דְרָכִים.** כֵּיצַד, **נִקְנֵית, בְּכֶסֶף**, דְּגָמְרִינַן קִיחָה קִיחָה דִּכְתִיב גַּבֵּי אִשָּׁה (דברים כד, א) "כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה", מִקִּיחָה דִּכְתִיב גַּבֵּי שְׂדֵה עֶפְרוֹן (בראשית כג, יג), "נָתַתִּי כֶּסֶף הַשָּׂדֶה קַח מִמֶּנִּי". וְהַנְּתִינָה צְרִיכָה לִהְיוֹת בִּפְנֵי עֵדִים, וְשֶׁיִּתֵּן הַכֶּסֶף לְשֵׁם קִדּוּשִׁין, וְיֹאמַר לָהּ הֲרֵי אַתְּ מְקֻדֶּשֶׁת לִי בָּזֶה. וְנִקְנֵית **בִּשְׁטָר**, שֶׁיִּכְתֹּב לָהּ עַל הַנְּיָר אוֹ עַל הַחֶרֶס הֲרֵי אַתְּ מְקֻדֶּשֶׁת לִי, אוֹ בְּקִדּוּשֵׁי קְטַנָּה בְּתוֹךְ מְקֻדֶּשֶׁת לִי, וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵין בָּהֶם שָׁוֶה פְּרוּטָה. וְצָרִיךְ שֶׁיִּתֵּן לָהּ בִּפְנֵי עֵדִים. **וּבְבִיאָה** לְשֵׁם קִדּוּשִׁין, דִּכְתִיב (דברים כד, א) "וּבְעָלָהּ". וְצָרִיךְ שֶׁיִּתְיַחֵד עִמָּהּ בִּפְנֵי עֵדִים. כְּשֶׁמְּקַדֵּשׁ **בְּכֶסֶף**, כַּמָּה צָרִיךְ לִתֵּן, **בֵּית שַׁמַּאי**

אוֹמְרִים, בְּדִינָר וּבְשָׁוֶה דִינָר. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים, בִּפְרוּטָה וּבְשָׁוֶה פְרוּטָה. וְכַמָּה הִיא פְרוּטָה, אֶחָד מִשְּׁמוֹנָה בְּאִסָּר הָאִיטַלְקִי. וְקוֹנָה אֶת עַצְמָהּ בְּגֵט וּבְמִיתַת הַבַּעַל. הַיְבָמָה נִקְנֵית בְּבִיאָה. וְקוֹנָה אֶת עַצְמָהּ בַּחֲלִיצָה וּבְמִיתַת הַיָּבָם: ב עֶבֶד עִבְרִי נִקְנֶה בְּכֶסֶף וּבִשְׁטָר. וְקוֹנֶה אֶת עַצְמוֹ בַּשָּׁנִים וּבַיּוֹבֵל וּבְגִרְעוֹן כָּסֶף. יְתֵרָה עָלָיו אָמָה הָעִבְרִיָּה, שֶׁקּוֹנָה אֶת עַצְמָהּ בְּסִימָנִין. הַנִּרְצָע נִקְנֶה בִּרְצִיעָה. וְקוֹנֶה אֶת עַצְמוֹ בַּיּוֹבֵל וּבְמִיתַת הָאָדוֹן: ג עֶבֶד כְּנַעֲנִי נִקְנֶה בְּכֶסֶף וּבִשְׁטָר וּבַחֲזָקָה. וְקוֹנֶה אֶת עַצְמוֹ בְּכֶסֶף עַל יְדֵי אֲחֵרִים, וּבִשְׁטָר עַל יְדֵי עַצְמוֹ, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים, בְּכֶסֶף עַל יְדֵי עַצְמוֹ וּבִשְׁטָר עַל יְדֵי אֲחֵרִים, וּבִלְבַד שֶׁיְּהֵא הַכֶּסֶף מִשֶּׁל אֲחֵרִים: ד בְּהֵמָה גַסָּה נִקְנֵית בִּמְסִירָה, וְהַדַּקָּה בְּהַגְבָּהָה, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים, בְּהֵמָה דַקָּה נִקְנֵית בִּמְשִׁיכָה: ה נְכָסִים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם אַחֲרָיוּת, נִקְנִין בְּכֶסֶף וּבִשְׁטָר וּבַחֲזָקָה. וְשֶׁאֵין לָהֶם אַחֲרָיוּת, אֵין נִקְנִין אֶלָּא בִמְשִׁיכָה. נְכָסִים שֶׁאֵין לָהֶם אַחֲרָיוּת, נִקְנִין עִם נְכָסִים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם אַחֲרָיוּת בְּכֶסֶף וּבִשְׁטָר וּבַחֲזָקָה. וְזוֹקְקִין (נְכָסִים שֶׁאֵין לָהֶם אַחֲרָיוּת) אֶת הַנְּכָסִים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם אַחֲרָיוּת לִשָּׁבַע עֲלֵיהֶן: ו כָּל הַנַּעֲשֶׂה דָמִים בְּאַחֵר, כֵּיוָן שֶׁזָּכָה זֶה, נִתְחַיֵּב זֶה בַּחֲלִיפָיו. כֵּיצַד, הֶחֱלִיף שׁוֹר בְּפָרָה אוֹ חֲמוֹר בְּשׁוֹר, כֵּיוָן שֶׁזָּכָה זֶה, נִתְחַיֵּב זֶה בַּחֲלִיפָיו. רְשׁוּת הַגָּבוֹהַּ, בְּכֶסֶף. וּרְשׁוּת הַהֶדְיוֹט, בַּחֲזָקָה. אֲמִירָתוֹ לַגָּבוֹהַּ, כִּמְסִירָתוֹ לְהֶדְיוֹט:

אוֹמְרִים, בְּדִינָר וּבְשָׁוֶה דִינָר, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיוּ בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל כְּהֶפְקֵר. **וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים, בִּפְרוּטָה וּבְשָׁוֶה פְרוּטָה. וְכַמָּה הִיא פְרוּטָה, אֶחָד מִשְּׁמוֹנָה בְּאִסָּר הָאִיטַלְקִי**, מַטְבֵּעַ שֶׁשְּׁמָהּ אִסָּר וְהִיא שֶׁל אִיטַלְיָה. **וְקוֹנָה אֶת עַצְמָהּ** לִהְיוֹת בִּרְשׁוּתָהּ לְהִנָּשֵׂא לְאַחֵר, **בְּגֵט וּבְמִיתַת הַבַּעַל. הַיְבָמָה נִקְנֵית** לַיָּבָם לִהְיוֹת כְּאִשְׁתּוֹ, רַק **בְּבִיאָה** אֲבָל כֶּסֶף וּשְׁטָר לֹא מְהַנֵּי בָּהּ מִן הַתּוֹרָה, אֶלָּא דְּרַבָּנָן תִּקְּנוּ שֶׁיּוֹעִיל בָּהּ מַאֲמָר, וְאֵינוֹ מוֹעִיל רַק שֶׁלֹּא תּוּכַל לְהִנָּשֵׂא לִשְׁאָר אַחִים, וְאֵינָהּ נִפְטֶרֶת עַל יְדֵי הַמַּאֲמָר מִן הַחֲלִיצָה, וְאִם הוּא כֹּהֵן, עֲדַיִן אָסוּר לוֹ לְטַמֵּא לָהּ. **וְקוֹנָה אֶת עַצְמָהּ, בַּחֲלִיצָה וּבְמִיתַת הַיָּבָם**, כְּשֶׁאֵין עוֹד אַחִים. וְאַחֲרֵי שֶׁבָּא עָלֶיהָ, הֲרֵי הִיא כְּאִשְׁתּוֹ לְכָל דָּבָר. **ב) עֶבֶד עִבְרִי נִקְנֶה בְּכֶסֶף.** דִּכְתִיב (ויקרא כה, נא) "מִכֶּסֶף מִקְנָתוֹ". **וּבִשְׁטָר**, דִּכְתִיב גַּבֵּי אָמָה הָעִבְרִיָּה (שמות כא, י), "אִם אַחֶרֶת יִקַּח לוֹ", דְּקִנְיָנָהּ דּוֹמֶה לְקִנְיַן הָאַחֶרֶת, דְּהַיְינוּ אִשְׁתּוֹ הַשְּׁנִיָּה שֶׁלֹּא הָיְתָה אָמָה. מָה אִשָּׁה נִקְנֵית בִּשְׁטָר, אַף הָאָמָה בִּשְׁטָר. וְעֶבֶד יָלְפִינַן מִדִּכְתִיב (דברים טו, יב), "הָעִבְרִי אוֹ הָעִבְרִיָּה", מַקִּישׁ עֶבֶד לְאָמָה. **וְקוֹנֶה אֶת עַצְמוֹ בַּשָּׁנִים**, לְסוֹף שֵׁשׁ שָׁנִים, דִּכְתִיב (שמות כא, ב) "שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד", **וּבַיּוֹבֵל**, אִם פָּגַע תּוֹךְ שֵׁשׁ שָׁנִים, דִּכְתִיב בְּמוֹכֵר עַצְמוֹ (ויקרא כה, מ) "עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל", וּבְמָכְרוּהוּ בֵּית דִּין, דִּכְתִיב (שם, מא) "וְשָׁב אֶל מִשְׁפַּחְתּוֹ". **וּבְגִרְעוֹן כֶּסֶף**, דִּכְתִיב "וְהֶפְדָּהּ", וְדָרְשִׁינַן שֶׁאִם מְבִיאָה כֶּסֶף לַשָּׁנִים הַנּוֹתָרוֹת, מְגָרְעָה וְיוֹצֵאת לְחֵרוּת, וְהֻקַּשׁ עִבְרִי לְעִבְרִיָּה. **יְתֵרָה עָלָיו** עַל הָעֶבֶד **אָמָה הָעִבְרִיָּה, שֶׁקּוֹנָה אֶת עַצְמָהּ בְּסִימָנִין**, מִשְּׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְיוֹם אֶחָד, אִם הֵבִיאָה שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת יוֹצֵאת לְחֵרוּת וְחוֹזֶרֶת לִרְשׁוּת אָבִיהָ, דִּכְתִיב (שמות כא, יא) "וְיָצְאָה חִנָּם אֵין כָּסֶף", שֶׁעַד שֶׁהֵבִיאָה סִימָנִים רְשׁוּת הָאָדוֹן עָלֶיהָ וּמִשֶּׁהֵבִיאָה סִימָנִים "וְיָצְאָה חִנָּם". וַעֲדַיִן הִיא בִּרְשׁוּת אָבִיהָ עַד שֶׁתִּתְבַּגֵּר וּתְהֵא בַּת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה וָחֵצִי, וְכֵן כְּשֶׁבָּגְרָה יוֹצְאָה בְּלֹא סִימָנִים. וְיֵשׁ עוֹד יְצִיאָה בְּאָמָה הָעִבְרִיָּה שֶׁיּוֹצֵאת בְּמִיתַת הָאָדוֹן, וְלֹא קָתָנֵי לָהּ, דְּיֵשׁ גַּם בְּעֶבֶד נִרְצָע שֶׁאוֹמֵר "אָהַבְתִּי אֶת אֲדֹנִי" וְרָצַע אֶת אָזְנוֹ בַּמַּרְצֵעַ לְיַד הַדֶּלֶת וְעוֹבֵד עַד יוֹבֵל, וְיוֹצֵא בְּמִיתַת הָאָדוֹן, וְכֵיוָן דְּאִיכָּא נַמֵּי בְּאִישׁ לֹא קָתָנֵי. עֶבֶד **הַנִּרְצָע, נִקְנֶה בִּרְצִיעָה, וְקוֹנֶה אֶת עַצְמוֹ בַּיּוֹבֵל וּבְמִיתַת הָאָדוֹן**, דִּכְתִיב (שמות כא, ו) "וַעֲבָדוֹ" לוֹ וְלֹא לִבְנוֹ, אֲבָל תּוֹךְ שֵׁשׁ שָׁנִים עוֹבֵד בֵּין לוֹ בֵּין לִבְנוֹ, דִּכְתִיב (שם, כא, ב) "שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד", שֶׁמְּיֻתָּר, וְדָרְשִׁינַן בֵּין לוֹ בֵּין לִבְנוֹ, אֲבָל לְבַת וּלְאָח לֹא, דִּכְתִיב (דברים טו, יב) "וַעֲבָדְךָ", וְלֹא לְאַחֵר. **ג) עֶבֶד כְּנַעֲנִי נִקְנֶה בְּכֶסֶף בִּשְׁטָר וּבַחֲזָקָה**, דִּילְפִינַן מִקַּרְקַע, דִּכְתִיב (ויקרא כה, מו) "וְהִתְנַחַלְתֶּם אוֹתָם לִבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם לָרֶשֶׁת אֲחֻזָּה", מַקִּישׁ עֲבָדִים לְקַרְקָעוֹת, מַה קַּרְקַע נִקְנֵית בְּכֶסֶף בִּשְׁטָר וּבַחֲזָקָה, אַף עֶבֶד כְּנַעֲנִי נִקְנֶה בְּכֶסֶף בִּשְׁטָר וּבַחֲזָקָה, וַחֲזָקָה הַיְנוּ שֶׁחָלַץ לוֹ מִנְעָלוֹ אוֹ הִנְעִילוֹ, אוֹ שֶׁמּוֹלִיךְ כֵּלָיו אַחֲרָיו לְבֵית הַמֶּרְחָץ. וְכֵן בְּהַגְבָּהָה, בֵּין הָרַב שֶׁהִגְבִּיהַּ הָעֶבֶד בֵּין הָעֶבֶד שֶׁהִגְבִּיהַּ לָרַב, וְגַם נִקְנֶה בַּחֲלִיפִין וּבִמְשִׁיכָה. **וְקוֹנֶה אֶת עַצְמוֹ בְּכֶסֶף** שֶׁיִּנָּתֵן לָאָדוֹן **עַל יְדֵי אֲחֵרִים** לְרַבּוֹ, בִּתְנַאי שֶׁיֵּצֵא בָּזֶה לְחֵרוּת, אֲבָל הוּא עַצְמוֹ לֹא יְקַבֵּל הַכֶּסֶף, שֶׁכָּל מַה שֶּׁקָּנָה עֶבֶד קָנָה הָרַב. **וּבִשְׁטָר** שִׁחְרוּר, **עַל יְדֵי עַצְמוֹ**, דְּחוֹב הוּא לָעֶבֶד שֶׁיּוֹצֵא לְחֵרוּת, דְּאָסוּר בְּשִׁפְחָה, וְאֵין חָבִין לְאָדָם אֶלָּא בְּפָנָיו, **דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים, בְּכֶסֶף** אֲפִלּוּ **עַל יְדֵי עַצְמוֹ**, דְּקָסָבְרֵי יֵשׁ קִנְיָן לָעֶבֶד בְּלֹא רַבּוֹ. וְכֵן בִּשְׁטָר בֵּין עַל יְדֵי עַצְמוֹ בֵּין עַל יְדֵי אֲחֵרִים, **וּבִשְׁטָר עַל יְדֵי אֲחֵרִים.** הָא אֲחֵרִים דִּבְרֵי רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר, דְּסוֹבֵר זְכוּת הוּא לָעֶבֶד שֶׁיּוֹצֵא לַחֵרוּת. וּסְבִירָא לֵיהּ בֵּין בְּכֶסֶף וּבֵין בִּשְׁטָר דַּוְקָא עַל יְדֵי אֲחֵרִים, בְּכֶסֶף סְבִירָא לֵיהּ דְּאֵין קִנְיָן לָעֶבֶד בְּלֹא רַבּוֹ, וּבִשְׁטָר לֵית לֵיהּ גִּטּוֹ וְיָדוֹ בָּאִין כְּאֶחָד. **וּבִלְבַד שֶׁיְּהֵא הַכֶּסֶף מִשֶּׁל אֲחֵרִים,**

הִפִּיל שִׁנּוֹ אוֹ סִמֵּא עֵינוֹ אוֹ קָטַע אֶחָד מֵעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה רָאשֵׁי אֵבָרִים, שֶׁהֵם עֶשְׂרִים אֶצְבָּעוֹת וְרָאשֵׁי אָזְנַיִם וְחֹטֶם וְרֹאשׁ הַזַּכְרוּת וְרָאשֵׁי שָׁדַיִם בָּאִשָּׁה, וְכֵיוָן שֶׁצָּרִיךְ גֵּט שִׁחְרוּר מֵרַבּוֹ לֹא תָּנֵי לָהּ, דְּהוּא בִּכְלַל "בִּשְׁטָר". **ד) בְּהֵמָה גַסָּה**, דְּהַיְנוּ פָּרָה אוֹ שׁוֹר, **נִקְנֵית בִּמְסִירָה**, שֶׁהַבְּעָלִים מוֹסְרִין אוֹתָהּ לַלּוֹקֵחַ בְּאַפְסָר, דְּהַיְנוּ רֶסֶן שֶׁבְּפִיהָ אוֹ בִשְׂעָרָהּ אוֹ שֶׁאוֹחֲזָהּ בְּפָנָיו אוֹ בְּמִצְוָתוֹ, **וְהַדַּקָּה** עִזִּים, נִקְנֵית **בְּהַגְבָּהָה** וְלֹא בִמְשִׁיכָה, **דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים, בְּהֵמָה דַקָּה נִקְנֵית בִּמְשִׁיכָה**, וְאֵין צָרִיךְ לְהַגְבִּיהָהּ, וּמְשִׁיכָה קוֹנָה דַּוְקָא בְּסִמְטָא שֶׁהוּא זָוִית שֶׁל רְשׁוּת הָרַבִּים, אוֹ בְּחָצֵר שֶׁל שְׁנֵיהֶם, וְהַגְבָּהָה קוֹנָה בְּכָל מָקוֹם, וּמְסִירָה קוֹנָה בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וּבְחָצֵר שֶׁאֵינָהּ שֶׁל שְׁנֵיהֶם. **ה) נְכָסִים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם אַחֲרָיוּת.** אַחֲרָיוּת בִּנְכָסִים פֵּרוּשׁוֹ שֶׁאַחֲרָיוּת הַלְוָאָה עֲלֵיהֶן, לְפִי שֶׁקַּיָּמִין בִּמְקוֹמָן וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהַעֲבִירָן. וְהָרַמְבַּ"ם פֵּרֵשׁ מִלְּשׁוֹן חֲזָרָה, שֶׁחוֹזֶרֶת לְמַלְּוֶה דְּהַיְנוּ קַרְקָעוֹת, **נִקְנִין בְּכֶסֶף** דִּכְתִיב (ירמיה לב, מד) "שָׂדוֹת בַּכֶּסֶף יִקְנוּ", וְדַוְקָא בְּמָקוֹם שֶׁאֵין רְגִילִין לִכְתֹּב שְׁטָר, דִּבְמָקוֹם שֶׁרְגִילִין בִּשְׁטָר, לֹא קָנָה עַד שֶׁיִּכְתֹּב שְׁטָר. **וּבִשְׁטָר** שֶׁכּוֹתֵב עַל הַנְּיָר אוֹ עַל הַחֶרֶס שָׂדִי קְנוּיָה לָךְ, דִּכְתִיב (שם) "וְכָתוֹב בַּסֵּפֶר וְחָתוֹם". וּבְמַתָּנָה דַּי בִּשְׁטָר, אֲבָל בִּמְכִירָה צָרִיךְ שֶׁיִּתֵּן גַּם כֶּסֶף. **וּבַחֲזָקָה** כְּגוֹן שֶׁחָפַר בַּקַּרְקַע מְעַט אוֹ שֶׁנָּעַל בְּמַנְעוּל אוֹ פָּרַץ הַגָּדֵר בִּפְנֵי הַמּוֹכֵר, אוֹ שֶׁאָמַר לוֹ הַמּוֹכֵר: לֵךְ חֲזֵק וּקְנֵי, וְהָלַךְ וְעָשָׂה חֲזָקָה. וְיָלְפִינַן לָהּ מִדִּכְתִיב (דברים יא, לא) "וִירִשְׁתֶּם אֹתָהּ וִישַׁבְתֶּם בָּהּ", שֶׁעַל יְדֵי יְשִׁיבָה קוֹנֶה. **וְשֶׁאֵין לָהֶם אַחֲרָיוּת אֵין נִקְנִין אֶלָּא בִמְשִׁיכָה** דִּכְתִיב (ויקרא כה, יד) "אוֹ קָנֹה מִיַּד עֲמִיתֶךָ", דָּבָר שֶׁאֶפְשָׁר לְמָסְרוֹ בַּיָּד אֵינוֹ נִקְנֶה אֶלָּא בִּמְסִירָה מִיָּד לְיָד. אֲבָל **נְכָסִים שֶׁאֵין לָהֶם אַחֲרָיוּת נִקְנִים עִם נְכָסִים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם אַחֲרָיוּת**, שֶׁאִם מָכַר לוֹ מִטַּלְטְלִין וְגַם קַרְקַע, נִקְנִין **בְּכֶסֶף וּבִשְׁטָר וּבַחֲזָקָה**, שֶׁעַל יְדֵי שֶׁמַּחֲזִיק בַּקַּרְקַע קָנָה גַּם הַמִּטַּלְטְלִין, דִּכְתִיב (דברי הימים ב, כא, ג) "וַיִּתֵּן לָהֶם אֲבִיהֶם מַתָּנוֹת רַבּוֹת לְכֶסֶף וּלְזָהָב וּלְמִגְדָּנוֹת עִם עָרֵי מְצֻרוֹת בִּיהוּדָה", וְדַוְקָא כְּשֶׁאָמַר לוֹ קְנֵה הַמִּטַּלְטְלִין אַגַּב הַקַּרְקַע. אֵין נִשְׁבָּעִין עַל הַקַּרְקַע כְּשֶׁבָּא לְתָבְעוֹ וְהַמַּחֲזִיק בָּהּ כּוֹפֵר לוֹ, אַף בְּכָל זֹאת **וְזוֹקְקִין** גּוֹרְרִין **נְכָסִים שֶׁאֵין לָהֶם אַחֲרָיוּת אֶת הַנְּכָסִים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם אַחֲרָיוּת לִשָּׁבַע עֲלֵיהֶן**, אִם תְּבָעוֹ מִטַּלְטְלִין וְקַרְקָעוֹת, עַל יְדֵי שֶׁנִּשְׁבַּע עַל הַמִּטַּלְטְלִין מְגַלְגְּלִין עָלָיו לִשָּׁבַע גַּם עַל הַקַּרְקָעוֹת, דְּיָלְפִינַן מִדִּכְתִיב גַּבֵּי סוֹטָה (במדבר ה, כב) "וְאָמְרָה הָאִשָּׁה אָמֵן אָמֵן", דְּנִשְׁבַּעַת גַּם עַל שֶׁלֹּא זָנְתָה מֵאִישׁ אַחֵר עַל יְדֵי גִּלְגּוּל שְׁבוּעָה. מִשְׁנָה זֹאת מְדַבֶּרֶת מִקִּנְיַן חֲלִיפִין **ו) כָּל הַנַּעֲשֶׂה דָמִים בְּאַחֵר** פֵּרוּשׁ: כָּל דָּבָר שֶׁרוֹצִים לִתְּנוֹ בִּמְקוֹם דָּמִים, רְגִילִין לָשׁוּם שָׁוְיוֹ, דְּהַיְנוּ כְּשֶׁנּוֹתֵן חֵפֶץ תְּמוּרַת חֵפֶץ אַחֵר, חוּץ מִמַּטְבֵּעַ, **כֵּיוָן שֶׁזָּכָה זֶה** הַמַּקְנֶה בַּחֵפֶץ שֶׁבְּיָדוֹ, **נִתְחַיֵּב זֶה** הַקּוֹנֶה **בַּחֲלִיפָיו**, שֶׁאִם מֵתוּ אוֹ נֶאֶנְסוּ הֲרֵי הֵן בְּאַחֲרָיוּתוֹ. וְאִם הִבְטִיחוֹ לְשַׁלֵּם חוּץ מֵהַחֵפֶץ שֶׁנָּתַן עוֹד דָּמִים, חַיָּב לְשַׁלֵּם. וּמְפָרֵשׁ **כֵּיצַד, הֶחֱלִיף שׁוֹר** שֶׁבְּיָדוֹ **בְּפָרָה** שֶׁבִּרְשׁוּת הַשֵּׁנִי, **אוֹ חֲמוֹר בְּשׁוֹר, כֵּיוָן שֶׁזָּכָה זֶה** בַּשּׁוֹר אוֹ בַּחֲמוֹר **נִתְחַיֵּב זֶה** בַּעַל הַשּׁוֹר אוֹ הַחֲמוֹר **בַּחֲלִיפָיו**, בַּפָּרָה אוֹ בַּשּׁוֹר שֶׁבִּרְשׁוּת הַשֵּׁנִי, אֲבָל בְּנָתַן מָעוֹת עֲדַיִן לֹא קָנָה עַד שֶׁיִּמְשֹׁךְ, אֶלָּא אִם נָתַן מָעוֹת בְּלֹא מִנְיָן וְאָמַר: זֶה חֲלִיפֵי זֶה, דְּאָז הַמָּעוֹת דִּינָם כַּחֲלִיפִין. **רְשׁוּת הַגָּבוֹהַּ**, כְּשֶׁקָּנָה גַּבַּאי מִמָּעוֹת הֶקְדֵּשׁ נִקְנָה **בְּכֶסֶף** אֲפִלּוּ בְּלֹא מְשִׁיכָה, **וּרְשׁוּת הַהֶדְיוֹט** רַק **בַּחֲזָקָה**, וְכָל זְמַן שֶׁלֹּא מָשַׁךְ בֵּין נָתַן מָעוֹת וּבֵין לֹא נָתַן מָעוֹת, יָכוֹל לַחֲזֹר בֵּין לוֹקֵחַ וּבֵין מוֹכֵר, וְאֵין עָלָיו אֶלָּא "מִי שֶׁפָּרַע", וְאִם מָשַׁךְ אֲפִלּוּ לֹא נָתַן מָעוֹת, אֵינוֹ יָכוֹל לַחֲזֹר בּוֹ. **אֲמִירָתוֹ לַגָּבוֹהַּ**, הָאוֹמֵר שׁוֹר זֶה לְעוֹלָה אוֹ לְקָרְבָּן אַחֵר, **כִּמְסִירָתוֹ**